

BOG

DEN DANSKE TEHISTORIE (/BOEGER/DEN-DANSKE-TEHISTORIE)

Af **Annette Hoff** (/forfattere/annette-hoff) (2015)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A51954823&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/den-danske-tehistorie) for at anmelde [BASIS%3A51954823&FRAGMENT=CONTENT](#)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie&title=Den+danske+tehistorie)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie&status=Den+danske+tehistorie+http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie)

[u=http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-](http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie&title=Den+danske+tehistorie)

[url=http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie&status=Den danske](http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie&status=Den+danske+tehistorie+http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie)

tehistorie&title=Den danske tehistorie)

tehistorie+http://litteratursiden.dk/boeger/den-danske-tehistorie)

Forfatteren beskriver teens historie i Danmark fra ca. 1660, hvor det var en luksusvare, op til nutidens dagligdag.

TAGS: **HISTORIE** (/TAXONOMY/TERM/4412)

KULTURHISTORIE (/TAXONOMY/TERM/5995)

TE (/TAXONOMY/TERM/10430)

ANMELDELSE

17 nov.15

(/users/jytte-kjaer-schou)

Af **Jytte Kjær Schou** (/users/jytte-kjaer-schou)
Skribent

To velskrevne og velresearchede pragtværker, der i tekst og billeder belyser mange aspekter af teen og kaffens kulturhistorie i Danmark i de sidste ca. 350 år.

Forfatteren, der er historiker og seniorforsker ved Den Gamle By, har gennemtrawlet et imponerende antal kilder og forvandlet de tørre facts til en levende beretning, usædvanligt godt underbygget af utallige illustrationer af kopper, kander, kedler og andet grej afbildet enkeltvist eller placeret i de rette interiører, der afspejler hverdagslivet hos fattig og rig (mest rig). Vi er blevet så vant til teen og især kaffen som daglige nydelsesmidler, men sådan har det ikke altid været. Vi hører om handlen med kaffe og te, som i begyndelsen var sjældne, kostbare og statusfyldte nydelsesmidler, og hvordan de efterhånden blev udbredt i flere sociale lag. Vi følger teen og kaffen gennem historien i krig og fred, og får forklaringen på hvordan Danmark har udviklet sig til at blive et land domineret af kaffedrikkere. Samtidig giver bøgerne et indtryk af samfundsudviklingen i de ca. 350 år, vi har kendt til te og kaffe.

Der ligger et kæmpestort forskningsarbejde bag bøgerne, men det tynger på ingen måde teksten, for forfatteren er en glimrende formidler.

Provinskøbmændenes varelistes fra 1700-tallet, Øresundstolden, skifteprotokoller, ja selv Holbergs komedier og nutidens Facebook-debatter er blot nogle af de mange kilder, forfatteren har brugt.

Det kan ikke undre, at de mest velhavende indbyggere i hovedstaden var de første til at tage nydelsesmidlerne i brug. Først og fremmest teen, der kom til landet nogle år før kaffen. Senere bredte nydelsesdrikken sig til herregårdene og de største provinsbyer. Præsterne, der blev introduceret til teen i deres studietid i København, tog skikken med sig ud i landet.

Forfatteren påpeger store regionale forskelle i udbredelsen af de to nydelsesdrikke. I løbet af 1800-tallet overhalede kaffeimporten teimporten, og kaffen blev efterhånden en folkelig drik forbundet med hygge undertiden kombineret med godt bagværk og solidt forankret i det jyske. Den dag i dag skal vi til København og Nordsjælland for at finde de fleste hardcore tedrunkere. Forklaringen skal søges i de sociale forskelle, idet de fattige fæstebønder i Jylland ikke havde råd til te. Da de med landboreformerne blev bedre stillet, kastede de sig i stedet over kaffen, en skik de tog med sig, da udvandringen fra land til by startede i midten af 1800-tallet. Derved bliver kaffen og teens nydelseshistorie også en slags socialhistorie. Bogen har rørende eksempler på fattige mennesker, der genbrugte kaffegrumsen for at strække kaffen, og pantelånerne fik uhyre få kaffekander i pant. Selv om man var fattig, ville man ikke undvære kaffen.

Bogen føres helt op til nutiden, hvor det igen er forbundet med status at drikke te og kaffe, vel og mærke gourmet te og kaffe. Det myldrer med forskellige specialbutikker og caféer, der tilbyder mange forskellige sorter te og kaffe. Dyre maskiner sikrer, at man også på hjemmefronten kan nyde sin gourmetkaffe.

Det har været en sand nydelse at læse bøgerne og fortabe sig i de smukke illustrationer. De er de to første bind i en serie om danske nydelsesmidler, og vi kan glæde os til en bog om chokolade, der skal udkomme til foråret.

Originally published by Jytte Kjær Schou, Litteratursiden.

BOGDETALJER

Andre bøger af Annette Hoff

